



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 816/2015-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. decembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha, PhD.,

- vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Poprad v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 8/2007 a jeho uznesením z 30. mája 2012,

- ako aj vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 11 CoE 117/2012 a jeho uznesením z 31. januára 2013 a takto

**r o z h o d o l :**

Sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a .

## **O d ô v o d n e n i e :**

### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. apríla 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er 8/2007 a jeho uznesením z 30. mája 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“), ako aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 CoE 117/2012 a jeho uznesením z 31. januára 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmluvy o úvere sťažovateľka poskytla dlžníkovi úver, pričom poskytnuté peňažné prostriedky bol dlžník povinný vrátiť podľa podmienok dohodnutých v úverovej zmluve. Na zabezpečenie úveru bola priamo v úverovej zmluve dojednaná rozhodcovská doložka, ktorou bola v prípade sporu medzi zmluvnými stranami úverovej zmluvy založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou, a. s., Bratislava (ďalej len „rozhodcovský súd“).

Z dôvodu, že dlžník svoje záväzky vyplývajúce mu z predmetnej úverovej zmluvy dobrovoľne neplnil, tieto sa voči sťažovateľke stali splatnými a v nadväznosti na uvedené sťažovateľka na podklade rozhodcovskej doložky začala rozhodcovské konanie pred

zmluvnými stranami zvoleným rozhodcovským súdom, ktorého rozhodcovský rozsudok sa tak stal exekučným titulom, na podklade ktorého sťažovateľka iniciovala začatie exekučného konania.

Potom, ako v začatom exekučnom konaní okresný súd poveril sťažovateľkou zvoleného súdneho exekútora vykonaním exekučného konania, napadnutým uznesením okresného súdu bola exekúcia ex offio zastavená, resp. vyhlásená za neprípustnú a následne zastavená.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že na základe jej odvolania proti napadnutému uzneseniu okresného súdu krajský súd napadnutým uznesením z 31. januára 2013 uznesenie okresného súdu z 30. mája 2012 potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnosti podanej ústavnému súdu v obširnej argumentácii namieta, že postupom a napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu boli porušené ňou označené základné práva podľa ústavy, práva podľa dohovoru a dodatkového protokolu, pričom k ich porušeniu malo dôjsť predovšetkým tým, že zastavením už riadne začatého a prebiehajúceho exekučného konania, na vykonanie ktorého okresný súd už raz udelil súdnemu exekútorovi poverenia, došlo k prekročeniu právomoci okresného súdu ako súdu exekučného, v kompetencii ktorého podľa sťažovateľky nie je vecné preskúmavanie exekučného titulu. Okresný súd podľa sťažovateľky rozhodol nad rámec svojej právomoci, keď bez návrhu rozhodol o zastavení exekúcie, čím mal sťažovateľke odňať možnosť konať pred súdom, pretože sa nemala možnosť k veci vyjadriť aj napriek tomu, že toto rozhodnutie v konečnom dôsledku zásadným spôsobom ovplyvnilo jej právne postavenie, pretože podľa sťažovateľky má síce v tom-ktorom prípade k dispozícii exekučný titul, a to rozhodcovský rozsudok, avšak tento je nevykonateľný. Uvedené pochybenie okresného súdu podľa sťažovateľky nenapravil ani krajský súd.

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti namieta, že tak okresný súd, ako ani krajský súd nenariadili v daných veciach pojednávanie aj napriek tomu, že im to ukladá § 57 ods. 5

zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 9. augusta 2012, ako aj to, že obidva sudy veci nesprávne právne posúdili z hľadiska vnútroštátnej právnej úpravy v interakcii s výkladovými pravidlami uvedenými v smernici Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica Rady“), pretože podľa sťažovateľky sa žiadnym spôsobom nevysporiadali s tým, prečo dojednanie rozhodcovskej doložky v úverovej zmluve považovali za neprijateľnú podmienku, a v tomto smere podľa sťažovateľky sudy nerešpektovali ani jej návrh na prerušenie konaní na účely predloženia prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) na podanie výkladu pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte danej veci.

Sťažovateľka poukazuje aj na to, že okresný súd konal v rozpore s právom Európskej únie, ak vylúčil možnosť aplikovateľnosti možnej neprijateľnej zmluvnej podmienky bez toho, aby upozornil spotrebiteľa a počkal na to, či spotrebiteľ dá najavo, že zamýšľa uplatniť jej neprijateľnosť, ako aj bez toho, aby o svojom zámere a zámere spotrebiteľa v rámci zásady kontradiktórnosti a zásady rovnosti zbraní informovali sťažovateľku a umožnili jej vyjadriť sa s cieľom ovplyvniť výsledok konania.

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu, a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 30. mája 2012, ako aj porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 31. januára 2013, napadnuté uznesenia okresného súdu a krajského súdu zruší, vec vráti na ďalšie konanie okresnému súdu a zároveň jej prizná primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

Súčasťou sťažnosti je aj návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu podaný podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení ňou označených práv zaručených ústavou, dohovorom a dodatkovým protokolom postupom a napadnutým uznesením okresného súdu, ako aj postupom a napadnutým uznesením krajského súdu.

**II.1 K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 30. mája 2012**

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľka sťažnosťou napáda postup okresného súdu v napadnutom konaní a jeho uznesenie z 30. mája 2012, ktorým okresný súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju.

Zo zistení ústavného súdu a zo skutočností uvedených v sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka využila svoje právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu z 30. mája 2012 odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

## **II.2 K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 31. januára 2013**

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľky v príčinnej súvislosti s napadnutým uznesením krajského súdu, námietky sťažovateľky možno sumarizovať do štyroch základných východiskových rovín. Sťažovateľka v prvom rade namieta, že krajský súd nenapravil pochybenie okresného súdu, ktorý ako súd exekučný podľa sťažovateľky nad rámec svojich kompetencií vecne preskúmaval exekučný titul potom, čo už raz tento exekučný titul preskúmal pri vydávaní poverenia exekútorovi na vykonanie exekúcie. Okrem tohto sťažovateľka namieta, že krajský súd nenapravil ani pochybenie okresného súdu, ktorý pri vecnom prieskume exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) aplikoval smernicu Rady, ktorá podľa sťažovateľky nie je prameňom práva, okrem tohto sťažovateľka namieta, že hoci krajský súd a tiež pred ním okresný súd mali, neprerušili exekučné konanie na účely podania výkladu označenej smernice Rady a nepredložili Súdnemu dvoru na posúdenie prejudiciálnu otázku, a to, či sa majú jej ustanovenia aplikované v danom prípade vykladať tak, že „... za každých okolností zakazuje rozhodovať spory v rámci spotrebiteľských zmlúv na základe rozhodcovskej doložky prostredníctvom rozhodcovských súdov“. Napokon sťažovateľka tiež namieta, že tak krajský súd, ako ani

pred ním okresný súd nenariadili v daných veciach pojednávanie tak, ako im to ukladalo ustanovenie § 57 ods. 5 Exekučného poriadku, čím jej mali odňať právo konať pred súdom.

Sťažovateľka v prvom rade namieta skutočnosť, že krajský súd na základe ňou podaného riadneho opravného prostriedku potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a o jej zastavení. Z prílohy sťažnosti, ktorú tvorilo aj sťažnosťou napadnuté uznesenie krajského súdu č. k. 11 CoE 117/2012-49 z 31. januára 2013, však vyplýva, že krajský súd ako odvolací súd uznesenie okresného súdu č. k. 8 Er 8/2007-17 z 30. mája 2012 v napadnutej časti, t. j. vo výroku o vyhlásení exekúcie za neprípustnú, vo výroku o zastavení exekúcie a vo výroku o trovách exekúcie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažnosť sťažovateľky je preto v naznačenom rozsahu zjavne neopodstatnená, a to pre obsahový rozpor odôvodnenia sťažnosti podanej ústavnému súdu so skutočným znením napadnutého uznesenia krajského súdu. Inak povedané, sťažnosť sťažovateľky nekorešponduje s napádaným uznesením krajského súdu ako druhostupňového súdu, čo bolo dôvodom odmietnutia sťažnosti sťažovateľky v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

V súvislosti s ďalšími námietkami sťažovateľky ústavný súd po preskúmaní predmetu tejto sťažnosti dospel k záveru, že z dôvodu, že sťažovateľkou použitá argumentácia v tejto sťažnosti je v podstate identická s jej právnou argumentáciou, ktorú už použila v stovkách predošlých sťažností, ktorými sa ústavný súd v uplynulom období už zaoberal, vo svojej argumentácii k odmietnutiu sťažnosti v tejto časti ako zjavne neopodstatnenej odkazuje, čo sa týka odôvodnenia, na svoje rozhodnutie č. k. II. ÚS 634/2013-18 z 13. novembra 2013.

Vzhľadom na totožnosť tak v osobe sťažovateľky, ako aj totožnosť v použitej právnej argumentácii a skutkových okolnostiach, ktoré boli podstatné pre ustálenie záverov všeobecných súdov, ústavný súd dospel k záveru, že vzhľadom na to, že sťažovateľke sú známe dôvody odmietnutia sťažností v obdobných prípadoch a ustálený právny názor ústavného súdu na danú právnu problematiku v závislosti od predmetu napadnutých

rozhodnutí všeobecných súdov a ňou použitej argumentácie bez relevantných zmien, nie je potrebné uvádzať tie isté dôvody odmietnutia.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnosti už nerozhodoval.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. decembra 2015